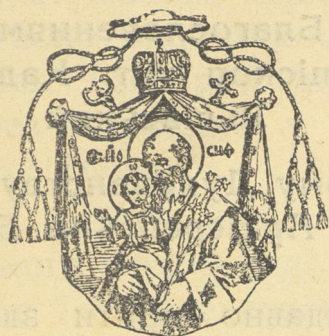

ПЕРЕМІСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Андрей ШЕПТИЦЬКИЙ

Божою Милістю і Благословенням Святого Апостольського Престолу Митрополит Галицький, Архієпископ Львівський, Єпископ Камінця Подільського

Григорій ХОМИШИН

Божою Милістю і Благословенням Святого Апостольського Престолу Єпископ Станиславівський

Йосафат КОЦИЛОВСЬКИЙ

Божою Милістю і Благословенням Святого Апостольського Престолу Єпископ Перемиський, Самбірський і Сяніцький

Григорій ЛАКОТА

Божою Милістю і Благословенням Святого Апостольського Престолу Єпископ тит. Данійський, Помічник Перемиський

Іван ЛЯТИШЕВСЬКИЙ

Божою Милістю і Благословенням Святого Апостольського Престолу Єпископ тит. Ададейський, Помічник Станиславівський

Іван БУЧКО

Божою Милістю і Благословенням Святого Апостольського Престолу Єпископ тит. Кадоєнський, Помічник Львівський

Всечесному Духовенству і Вірним
Божий Мир і Архієрейське Благословення.

Протестуючи недавно проти злочинів большевицької влади на Придніпрянській Україні, а передусім проти злочинів поповнених на сільському населенню, Ми спільним письмом заохочували Вас до посту, жалоби, молитви, до добрих діл для випрошення з неба Божого милосердя для страждучих і умираючих з голоду наших братів.

Ціле українське громадянство нашого краю, послухало Нашого зазиву і Комітет Ратунку України установив по порозумінню з Нами на 29 жовтня день національної жалоби і протесту, звертаючися до духовенства з проханням торжественних богослужень і відповідних проповідей на цей день.

Ідучи на зустріч бажанню Комітету, відзиваємося знову тим спільним посланієм до вірних Нашої Церковної Провінції. Відзиваємося спільним посланієм до всіх, щоби всіх зєднати у любові для наших терплячих братів.

Йде про ратування нашого народу; мусимо отже бути злучені любовю то того народу, Христовою любовю в одно. Ця любов розтягається далеко поза границі Нашої Церковної Провінції й обнімає всіх Українців і поза ними всіх терплячих, кривджених і вбогих. Вона обнімає і всіх незєдинених наших братів, що не мають великого щастя належати до вселенської Церкви, до того Христом установленого, а по цілому світі розсіяного всесвітнього брацтва любови. Наша любов звертається з особливим співчуттям і глибоким болем до тих, що там за кордонами терплять невиносимі муки і вмирають з голоду. На вид того, що там діється, дрож грози і співчуття переходить майже ціле людство. Але те загальне співчуття не ратує голодуючих. Людська поміч при найліпшій волі мало може супроти страшної руїни. Ми майже безсильними свідками нечуваних і небувалих подій.

Всеж таки з великою вдячністю мусимо на цьому місці

згадати ті спочування нашої недолі зі сторони многих людей і народів, викликані Нашим першим письмом. З особливою вдячністю вітаємо започатковану віденським Кардиналом Архієпископом Теодором Інніцером акцію для ратування України через створення у Відні інтернаціонального, міжконфесійного комітету.

А понад все віра кріпить Нас обітницею, що можемо упросити з неба Божого милосердя. Віра кріпить нас обітницею тріумфу правди і справедливості.

Ми віримо й надіємося, що

»Воскресне Бог і розсиплються вороги Його і втікатимуть від лиця Його ті, що ненавидять Його.

Як щезає дим так і щезнуть, як тає віск від вогню.

Так погинуть грішники від лиця Божого, а праведники звеселяться».

Першим нашим письмом Ми вzywали Вас взагалі до молитви, жалоби й покути, а сьогодні вертаємо до того самого та заряджуємо, щоби в неділю 29 жовтня — в день, коли обходимо празник Христового Царства — відбулися по всіх церквах торжественні богослуження, при яких буде відчитане те Наше письмо з відповідними поясненнями, притім додаємо ще усильну раду покутних діл, посту, сповіди й милостині.

Від травня відбуваються по парохіях торжества, при яких українська молодь прирікає Христові Цареві досмертну вірність. В надії, що та посвята Христові об'їме усю нашу молодь, особливим покликом звертаємося до неї. »Много може молитва праведного« — каже св. ап. Яков. Ми тим словом звернемося до Тебе, Українська Католицька Молоде: много може молитва невинних і чистих сердець. Прирікаючи Христові Цареві в день Його. празника на ціле життя вірність і послух, пам'ятай про тих, що конаючи в болях, не мають потіхи молитви, св. Тайн і християнського похорону. Ви, невинні душі молодих, приймайте на себе хоч малу частину їх терпінь. Своєю покутою й молитвами сплатіть справедливості Божій за них. Такий закон Церкви — Христового тіла: як Христос муками і смертю заплатив за наші провини, так і ми одні за одних можемо терпіти, надолужувати, жертвувати своє життя та тим прискішувати кінцеву славу побіду Христа.

Благодать Господа Нашого Ісуса Христа і любов Бога Отця і причастя Святого Духа най буде зі всіми вами.

Дано у Львові, Станиславові й Перемишлі дня 17. жовтня Ювілейного Року 1933.

† АНДРЕЙ
МИТРОПОЛИТ

† ГРИГОРІЙ
ЕПІСКОП

† ЙОСАФАТ
ЕПІСКОП

† ІВАН
ЕПП. ПОМ. ЛЬВІВ.

† ІВАН
ЕПП. ПОМ. СТАНИСЛ.

† ГРИГОРІЙ
ЕПП. ПОМ. ПЕРЕМ.

Ч. 6798. — В справі Празника св. Священомученика Йосафата.

Сегорічний Празник св. Священомученика Йосафата переноситься на день 26. листопада с. є. на 25 неділю по Сході св. Духа.

Перед Празником належить всюди відправити тридневницю згл. девятницю, с. є. кожного дня відспівати молебен до св. Йосафата — де булоби більше число вірних — з виставленням Найсв. Тайн, виголосити коротку проповідь і відспівати суплікацію.

В сам день Празника с. є. в неділю 26. листопада відправлять Всч. ОО. Душпастирі торжественну Службу Божу в честь св. Священомученика і навязуючи до 1900-літнього ювілею смерті І. Христа виголосять проповідь на тему, як дуже, навіть у зверхних обставинах уподібнився св. Йосафат у своїй мученичій смерті до страждань Божеств. Спасителя. По службі Божій належить відспівати »Тебе Бога хвалим» і уділити благословення Найсв. Тайнами.

В неділю перед Празником належить заохотити вірних, щоби численно приступали до св. Тайн.

Ч. 6799. — В справі голошення катехитичних проповідей.

Конференція всіх наших Єпископів зібрана в Римі в осени 1932 р. рішила перевести для народу трилітний курс катехитичний, щоби в сей спосіб доповнити всі браки знання катехізму головню у старших, що задля ріжних причин не мали змоги основно обучитися в релігійних правдах.

Згідно з волею згаданої конференції єпископату поручаємо зачати такий курс катехитичних проповідей на основі проповідей Швілінського в переводі О. Дра Левицького Ярослав почавши від неділі по Просвіщенню 1934 р.

Ходить про се, щоби навчити нарід всіх правд віри і уоружити тойже проти нападів сектантів і схизматиків. В тій цілі всі проповіді мають бути голошені не лишень в матерних церквах, але також і в дочерних. Де священик є хорий, має сі проповіді голосити його заступник.

Кожду таку проповідь належить так перевести, щоби при її кінці кождий зі слухачів міг дати відповідь на питання катехізму, яких проповідь є довшим поясненням. Найліпше буде, якщо священик при кінці проповіді повторить дотичні катехізові питання і відповіді. Кожду слідуєщу проповідь належить зачинати від ядерного повторення попередньої проповіді. Що кілька неділь знову належить ще раз повторити вже обговорені питання катехізму.

Заряджуючи голошення катехитичних проповідей поручаю вести в осібній книзі точну їх евіденцію, оо. деканам поручаю, щоби наставляли на виконання сего рішення, а при нагоді деканальних зборів застановилися враз з кон-деканальними священиками, яким способом можнаби було як найуспішніше перевести сю справу, щоби як найбільше число людей могли почути сі проповіді.

Згадані проповіді будуть Всч. ОО. Душпастирі голосили лишень в неділі. У свята треба буде узгляднювати ідею дотичного Празника. — † ЙОСАФАТ Епп.

Ч. 6797. — Стан брацтв і релігійних товариств.

Еписк. Ординаріят взиває всіх Всч. ОО. Душпастирів, щоби найдалше до кінця грудня 1933 р. предложили тут через Уряди деканальні всесторонній звіт про стан брацтв згл. і товариств у своїх парохіях. У тому звіті мають дати вичерпуючі відповіді на ось такі питання:

1. Котрі брацтва згл. товариства знаходяться в парохії і коли котре основане? подати точну дату ерекції і затвердження статутів брацтва згл. товариства через Еписк. Ординаріят.
2. Хто під нинішню пору є провідником сих брацтв згл. товариств?

3. Яке число членів брацтв згл. товариств (хлопців, дівчат, шкільної молоді, чоловіків, жінок)?
4. Який розвиток брацтв згл. товариств?
5. Якщо брацтва згл. товариства в занепаді, то які цьому причини.
6. Яким способом можнаби було оживити брацтва згл. товариства?
7. Як часто відбувають брацтва згл. товариства сходини членів (згл. ревнителів і ревнительок)?
8. Чи відбуваються торжественні приняття до брацтв згл. товариств з дорученням грамот і медаликів?
9. Які практики релігійні відбувають члени брацтв згл. товариств?
10. Чи брацтва згл. товариства мають власні прапори?
11. Чи брацтва згл. товариства мають власний маєток і кілька він виносить?

Всч. ОО. Наставники деканатів пришильнують, щоби відповіді на висше поставлені питання в пору були виготовлені, провірять їх, подадуть свої завваги і поставлять дотичні внески.

Ч. 5452. — Обезпечення церков, парохіяльних будинків і рухомого майна в „Дністрі“.

З уваги на всенародній характер одинокого українського Товариства Взаїмних Обезпечень „Дністер“, що своєю 40-літною діяльністю причинюється до піднесення економічного життя нашого народу — поручається Впр. Отцям Парохам і Завідателям: 1) Там де церкви і парохіяльні будинки досі остають в цілості обезпечені в ПЗУВ, (а необезпечених церков на 1/3 частину в „Дністрі“ є ще 40%) виповісти письменно обезпечення 1/3 частини в ПЗУВ і обезпечити її в „Дністрі“ за помічю місцевого агента. По закону примусовому обезпеченню в ПЗУВ підлягають тільки 2/3 частини будинків, а 1/3 може бути обезпечена в іншому товаристві. Тому національним обовязком передусім Впр. Духовенства є використати цю законну можливість і обезпечити перкви і парохіяльні будинки на 1/3 частину в „Дністрі“. Якщо 1/3 не буде обезпечена в „Дністрі“, будинок мусить бути обезпечений на повну вартість в ПЗУВ. Завважається, що

речинець вивіщення 1/3 забезпечення в ПЗУВ кінчиться вже 31. жовтня.

2) Там де церква і парохіяльні будинки є вже забезпечені на 1/3 частину в »Дністрі« подбати, щоби поліси »Дністра« були все вчас викуплені.

3) З уваги на часті випадки пожежі та крадежі церковної обстановки, дорогоцінностей і утвари подбати, щоби всі церковні рухомости були забезпечені від огню і крадежі в »Дністрі« і то на повну вартість, бо рухомости не підлягають примусовому забезпеченню в ПЗУВ. —

Ч. 6800. — Конкурс на опорожнені парохії.

З речинцем до 10. грудня 1933 виставляються на конкурс слідуєчі опорожнені парохії:

Деканат Балигородський: Загочево. Дек. Бірчанський: Грозьова. Дек. Великомостенський: Мости великі. Дек. Височанський: 1. Гнила, 2. Гусне вижне. Дек. Горлицький: Рихвалд. Дек. Грибівський: 1. Снітниця, 2. Фльоринка. Дек. Добромильський: Тарнава. Дек. Жукотинський: 1. Липе, 2. Мшанець. Дек. Короснянський: Ріпник. Дек. Лежайський: 1. Дубрівка, 2. Кречовичі. Дек. Ліський: Тирава волоська. Дек. Лупківський: Радошиці. Дек. Мединицький: Ролів. Дек. Перемиський: Сливниця. Дек. Підбужський: 1. Звір, 2. Сприня. Дек. Порохницький: Дубецько. Дек. Риманівський: 1. Дальова, 2. Поляни сур. Дек. Тіснянський: 1. Ветлина, 2. Смерек. 3. Терка. Дек. Турчанський: Яблінка вижна. Дек. Чесанівський: Плазіє.

Прошення внесені не по формі і не заосмотрені потрібними залучниками, а особливо без свідоцтва конкурсного іспиту як і ті, котріб вплинули по дни 10. грудня 1933, будуть уважані яко безпредметові.

Примічається, що Всч. ОО., що одержать презенту на таку парохію, котра крім матерної церкви має одну або більше дочерних, зобов'язуються в кождім часі, на жадання перемиського Еписк. Ординаріату, згодитися на евентуальне відлучення дочерних церков разом з грунтами.

При тім Еписк. Ординаріят повідомляє всіх Отців, наміряючих внести подання о прийняття в спис на висше згадані парохії, що дотації їх і скількість грунтів приналежних до парохії будуть, без згляду на інституцію пароха

на дану парохію, нормовані по гадці Конкордату і обов'язуючих в Епархії норм за відомостю Апост. Престола.

Збірка на „Петрів гріш“.

Арламівська воля зол. 4'15, Артасів 2, Бабина 7, Бандрів 5, Баниця 2, Батятичі 7, Бахів 2'23, Бахір 2, Башня 6, Береги дол. 2, Белз 5, Березець 5, Бігалі 6'88, Бігль 5, Биків 5, Близьанка 1'10, Бобятин 2'56, Боднарка 5, Болохівці 9'30, Болестрашичі 5, Боратин 6, Бориня 5'20, Брониця 5, Брусно 2'50, Будинин 4, Букова 5, Ванів 3, Ванівка 5, Ванькова 16, Вапівці 3'50, Варяж 4, Вацевичі 5, Вербляни 3, Війське залуж. 5, Військо 4'50 Вільки Мазовецькі 4'47, Вільхівці 4'30, Вільшани 2, Вірхомля 10'70, Волиця 10, Волошинова 2'32, Волоща 4'90, Волчищовичі 4, Воля нижня 5, Воля цеклинська 3, Вороблевичі 8'40, Вороблик Кор. 15, Вокитчі 2'50, Вяцковичі 4, Галівка 7'28, Гладішів 10'44, Гломча 4, Голе равське 2, Городище 4'60, Горинець 5, Горожанна вел. 6'60, Горохівці 2'50, Горуцько 3'50, Горянка 7, Грімно 3'25, Дахнів 11'55, Двірці 4'28, Диниска 5, Дністрик дуб. 1'50, Добра 9'17, Добрачин 4'40, Добряни 4, Добромиль 15'08, Добрусин 8, Довжнів 5, Жабче мур. 4'18, Жапалів 5, Жерниця 5, Жужель 5, Жуків 9'35, Журавці 5, Забіре 3, Загіре 7, Загочеве 3, Загутинь 3'37, Залісе, 5, Заліска воля 3, Залокоть 4, Звертів 8, Зіболки 4, Ільник 3, Кавсько 15, Кальниця 3, Карликів 7'10, Квасинина 5'65, Кінське 2'50, Кліцко 5, Клоковичі 4, Княжпіль 4'01, Комарно 10'30, Конів 5, Конюшки корол. 3'75, Колодруби 4, Корениця 5, Коритники 5, Коровиця 2'50, Коростно 15, Корчмин 3, Костарівці 5, Красна 5, Кремпна 5, Крехів 9, Криниця 2'15, Кропивник новий 4, Кропивник старий 8, Крупець 2'50, Куличків 2, Купновичі 5, Курилівка 3, Лаврів 7'46, Ластівки 3, Лівча 4, Лівчиці 3'16, Лімна 10'15, Лімна жук. 4'50, Ліско 10, Лісковате 5'50, Лімна 5'40, Ліщовате 4'63, Літиня 9'34, Либохора 9'50, Липа 3, Липе 2'50, Лопінка 2, Лопушанка хом. 5, Лужок дол. 3'28, Лосинець 3, Лукове 5, Любачів 10, — 3, Люблинець 8, Магерів 3, Майдан сін. 4'77, Маковиско 5, Малнів 5, Мацина велика 5'50, Мацошин 5, Медвежа 5, Михновець 4, Мишлятичі 3, Михалевичі 5, Михалевичі др. 3'30, Мігова 5, Міжинець 12, Млини

4, Мокротин 12, Мокряни малі 4, Монастир 2, Монастирець 5'10, Мости великі 5, Мохначка 4'45, Мшанець 3, Нагачів 5, Нагірці 10, Наконечне 3'26, Негрибка 15'30, Недільна 7'27, Ниновичі 3, Нисмичі 4, Ніновичі 3, Новий Санч 5, Олешичі 9, Ольховець 3'50, Ольшаник 3, Опака 8, Опарівка 3, Павлокома 2, Передільниця 4'50, Перемишль 18'03, Підгайчики 4'30, Пили 8, Плазів 4'37, Плоске 3'14, Подемщина 2'35, Полонна 5, Поляна 3, Порохник 3'50, Посада риб. 7'70, Постолів 3'50, Потелич 25, Пралківці 10'13, Пристань 2'50, Пруси 5, Радимно 4'50, Радошиці 6, Реклинець 3, Речичани 3, Рибник 4'30, Рихвальд 5, Рогізно 7, Розсохач 13, Розділе 5, Розлуч 3'50, Розджалів 2, Руда монастирська 4, Самбір 15'77, Салаші 2'50, Свидник 4, Селиска 3'24, Середниця 3'10, Середне вел. 3'70, Сілець 4, Скварява нова 7, Скородне 1'77, Скопів 10, Смерековець 2, Смільна 2'50, Смільник 2, Снітниця 5, Сприня 3, Соколя 2'50, Сосниця 6, Старява сян. 6, Сторонна 5, Страшевичі 7, Стрільбиці 3'54, Стронятин 5, Суха воля 5'50, Східниця 3, Сянічок 5, Тарнава 8'91, Татари 9'62, Телешниця с. 5'50, Теплиці 4'40, Терло 2'40, Тисовиця 1, Топільниця 2'16, Торки 6'80, Тростянець 5'24, Трускавець 11'50, Тудорковичі 5, Тулиголови 1'63, Туринка 5, Тяглів 5, Угнів 9'28, Угерці мін. 5, Угринів 7, Ульвівок 5, Улазів 5, Унятичі 2'50, Усте руське 2'50, Устіянова 4, Фельштин 2'20, Хміль 2, Хлівчани 8, Цетуля 5, Чашин 4, Чернево 10, Чертеж 7, Шкляри 4, Шкло 5'15, Шляхтова 5, Шутків 4, Яблонів 3, Яблониця 2, Явірки 3'40, Явірник 4'85, Яворець 4, Яворів 23, Яворів мале передмісте 4'30, Яжів новий 3, Яжів старий 8, Якубова воля 6'50, Ялин 5, Ямна дільна 6, Ясель 2'50.

Ч. 5084. — Поручається книжочки: „Садочок українських катол. Святих“ і „Пісні до укр. кат. Святих“.

Накладом Комітету будови церкви в Потеличі вийшли з печатні О.О. Василян в Жовкві дві пов. книжочки. Зміст першої: Життєписи укр. катол. Святих з загальним переглядом і ілюстраціями, 136 сторін; а зміст другої: 7 пісень до укр. кат. Святих, ст. 16. Ціна обидвох книжочок з поштовою оплатою 1'20 зл. Чистий дохід призначений на будову гр. кат. церкви в Потеличі — місті. Книжочки написав о. Мих. Дороцький, парох потелицький.

З огляду на зміст: поглиблення культу наших катол. Святих, як і на призначення чистого зиску, поручається пов. книжочки Всч. Духовенству і вірним до приватних, парохіяльних, братських і читальняних бібліотек.

Набувати в гр. кат. Уряді пар. в Потеличі, п. в місці

Ч. 6453. — В справі роземчих судів.

Звертається увагу Всеч. Духовенству на уставу з дня 28. марта 1933 (Дн. З. Р. П. Ч. 29 поз. 253) о роземчих судах установлених в кождім повіті для справ віддовження сільських хліборобів, що задовжилися у приватних віритель, які користи они віднести можуть так в розложенню сплати своїх довгів на довготермінові рати і обнижки відсотків від зятягнених ними довгів, як і що до висоти залеглих вже і майбутніх чиншів аренди від ґрунтів рільних, наколи они повизші справи, пропложать до унормовання згаданим роземчим судам, що урядуватимуть до якогось часу в повітах.

Ч. 6786. — В справі оплачування почтових посилок.

Подається до відома Всеч. Духовенства, що з днем 1. жовтня 1933 ввійшли в життє нові обовязуючі приписи о оплатах почтових посилок з дня 24. марта 1933 і з дня 22. липня 1933. Всякі посилки до Еписк. Ординаріату, Еписк. Консисторії, до Урядів деканальних і парохіяльних належить оплачувати як посилки звичайні. За посилки ті в справах стисло урядових — не особистих — до Еписк. Ординаріату і Еписк. Консисторії адресовані, буде Всеч. Урядам парохіяльним звернена видана ними квота в висоті відповідаючій приділови на сю ціль для тут. Епархії. За те всі посилки в справах особистих, подружних, церковних і т. и. належить оплачувати по приписам обовязуючої почтової тарифи з залученнем значка почтового на відповідь. За ті видатки Уряди парохіяльні — зглядно самі Отці духовні не одержать жадного відшкодовання. Корреспонденцію до урядів державних і самоурядових в полагодженню справ, чито на їх візванне, чи в виконанню обовязку законом означеного, як і в справах метрикальних або статистичних — належить висилати неоплачену з зазначен-

ням на куверті »На візвання урядове« згл. »В виконання законного обов'язку«.

Ввиду висше сказаного ні уряди деканальні ні парохіяльні не можуть наліплювати на листи значків: »посилка урядова«, бо листи з такими значками почта уважає як неоплачені і домагається за них подвійної оплати.

Х Р О Н І К А.

Іменовання.

Ч. 6134. о. Погорецький Антін, парох в Брунарах завідателем деканату Гривівського.

Ч. 5842. о. Жук Віктор, парох в Жужелі заступником декана Белзького.

Ч. 4226. о. Яремкевич Василь, парох у Вовчім, Радником Еп. Консисторії.

Канонічну інституцію одержали:

- Ч. 4753. о. Чайківський Кирило — Потік великий.
- Ч. 5879. о. Кміцикевич Теофіль — Суровиця.
- Ч. 5882. о. Жук Михайло — Михалевиці.
- Ч. 5887. о. Татомир Теофіль — Підбуж.
- Ч. 5889. о. Кульчицький Михайло — Магерів.
- Ч. 5898. о. Ліщинський Йосиф — Глиниці.
- Ч. 5899. о. Мазяр Стефан — Мякиш новий.
- Ч. 5905. о. Худа Михайло — Малнівська воля.
- Ч. 5906. о. Білинський Омелян — Білич горішний.
- Ч. 5907. о. Мриглод Петро — Красне.

Завідательства одержали:

- Ч. 3270. о. Шуфлят Павло — Климківки.
- Ч. 3270. о. Філяс Іван — Боднарка.
- Ч. 4027. о. Евин Антін — Кречовичі.
- Ч. 4597. о. Білинський Петро — Гнила.
- Ч. 5272. о. Худик Володимир — Мшанна.
- Ч. 5879. о. Стахняк Йосиф — Поляни суров.

- Ч. 5882. о. Федунь Стефан — Снітниця.
 Ч. 5882. о. Коцюмака Роман — Ролів.
 Ч. 5906. о. Величкович Микола — Звір і доїздж. Спривя.
 Ч. 6473. о. Солтикевич Іван — Гусне.
 Ч. 6190. Тимчишин Ярослав — Долини.
 Ч. 6473. Горечко Теодор — Мшанець.

Сотрудництва одержали:

- Ч. 5703. о. Молодовець Микола — Нижанковичі.
 Ч. 5703. о. Мацюрак Северин — упр. Довге.
 Ч. 5887. о. Рожко Володимир — упр. Берест.
 Ч. 5889. о. Шумило Ростислав — сам. Новий Санч.
 Ч. 5905. о. Тріска Йосиф — сам. Туре.
 Ч. 6243. о. Галабарда Йосиф ЧСВВ — Жовква.

Померли:

- о. Яців Олександр, парох в Ролеві 28/8 1933.
 о. Ломницький Антін, сам. сотр. в Розділлю 29/8 1933.
 о. Устіянівський Мирослав, декан і парох в Смереку
 30/8 1933.

Душі їх поручається молитвам Всч. Духовенства.

З гр.-кат. Еп. Консistorії.

Перемишл, дня 17. жовтня 1933.

о. Микола Грицеляк
 канцлер.

† ЙОСАФАТ
 Еп.

II. ЧАСТЬ.

о. О. ОРСЬКИЙ.

Зовнішнє й внутрішнє апостоловання.

(Кілька гадок під розвагу з приводу Ювил. Року).

(Дальше).

Могучим середником в зовнішнім апостолованню є чин, катол. організація. На доказ цього нехай послужить хочби й Ірляндія. І вона переходила великі переслідування за часів англійського короля Генрика VIII. Тисячі католиків йшли тоді на муки, церкви замикано, за голови католицьких Єпископів чи священників призначувано нагороди. Але Ірляндія, якраз завдяки жертвенному чинові і сильній організації свого духовенства витревала у вірі і при кат. Церкві. Сьогодні вона виборола собі цілковиту незалежність.

Коли знова недавно в полудн. Америці почав прибирати на силі комунізм а мійська рада в Буенос Айрес видала розпорядок, усунути з усіх шпиталів сестри-монахині, тоді за почином духовенства зорганізовано протести найвизначніших лікарів і професорів медицини в обороні сестер-жалібниць. Всі вони висказали своє узнання для діяльності сестер.

Противно, брак апостольського чину й кат. організації серед еспанського духовенства довів до відомих жалюгідних подій.

2. Внутрішнє Апостоловання. Мимо великої й дійсної потреби зовнішнього апостоловання, позістане однак всюди і по всі часи безперечно висша вартість внутрішнього апостоловання.

Висша вартість внутрішнього апостоловання. Внутрішнє апостоловання висше стоїть чим зовнішнє вже перед самим Богом і то в такій мірі, як висше стоїть внутрішнє життя від зовнішнього. В Бозі є повне, цілковите життя, Він є самим життям. А це життя Бога проявляється в найособливіший спосіб не в зовнішніх ділах (як нпр. в ділі сотворення) але у внутрішньому діланню, що його Богослови зовуть: *ad intra*. В тім діланню Бог Отець від-

вічно родить Сина, через него св. Дух походить від Отця і Сина. А се є внутрішня, відвічна й безпереривна діяльність.

Також і сам наш Спаситель найперше практикував внутрішнє апостолованнє молитви, терпіння й скромної, укритої праці, заки розпочав своє зовнішнє апостолованнє. Зовнішньому апостолованню присвятив Ісус Христос тільки 3 роки а внутрішньому аж 30 літ. А й серед зовнішнього апостоловання велику вагу клав Спаситель на внутрішнє апостоловання. Кількож то разів бачимо Спасителя в Його апостольських подорожах, як Він усувається в гори або на пустиню, щоби віддатись внутрішньому апостолованню, молитві чи то розважанню. »А Ісус відходив в пустиню і молився«, каже св. Лука (5. 16.) На розважанню переводив цілі ночі. »І був цілу ніч на молитві Божій« (Лук. 6, 12). Колиж Марта зажадала від Ісуса, щоби Він осудив позірну безчинність її сестри Марії і тим виказав висшість зовнішнього, чинного життя, Ісус Христос відповів: »Марія добру часть вибрала, котра не відбереться від неї «(Лук. 10.42.). Цим висказом сам Спаситель підчеркнув першенство й висшість внутрішнього життя й з него випливаючого внутрішнього апостоловання.

По взору Ісуса Христа ставлять і апостоли на першому місці внутрішнє апостоловання, а хочачи віддатися зовнішньому апостолованню, більше зовнішні річи (услуговування при столах) полишають діяконам: »А ми (апостоли) молитви й служення слова пильнувати мемо“ (Діак. Апост. 6. 4.).

Висшість внутрішнього апостоловання стверджують також Св. Отці Папи римські, св. Доктори і Богослови. По їх думці внутрішнє апостоловання є: взнеслішим, бо має ширше поле ділання; певнішим, бо представляє менше небезпек; багатшим, бо зміцнює пориви душі, збільшує степень освячаючої ласки та каже душі ділати передовсім з мотиву любови; солодшим, бо душа віддана внутрішньому апостолованню здається цілковито на Божу волю. Висшість внутрішнього апостоловання так висказує одним реченням св. Вернард: »В ньому чоловік жіє чистіше, упадає рідше, підноситься скорше, поступає певніше, одержує більше ласк, умирає спокійніше, в чистилищи скорше очищується а в небі одержує більше нагород«.

Відношення внутрішнього до зовнішнього апостоловання. Чинне життя і впливаюче з него зовнішнє апостоловання конечно потребує внутрішнього життя. Коже й найбільше зовнішнє апостоловання заломиться, як що його жерелом й силою не буде внутрішнє життя.

Внутрішнє життя забезпечує душу передовсім перед великими й многими небезпеками зовнішнього апостоловання. Скільки то небезпек подає зовнішнє апостоловання, знає це вже кождий священник-апостол, що хочби й найкоротший час цій праці посвячував свої сили. Апостол, що внутрішнє життя легковажить, є несвідомим тих небезпек і такого можна порівнати до подорожного, що без оружжя відбуває небезпечну дорогу лісом, повним розбійників. Правдивий знова апостол, що передовсім практикує внутрішнє життя, є свідомим тих небезпек, а вже сама свідомість можливих небезпек охороняє його оружжем молитви, іспиту совісти й розважання перед небезпеками.

Внутрішнє життя подає дальше душі радість й потіху серед зовнішнього апостоловання. Життя чоловіка відданого зовнішньому апостолованню є повне проб, упокорень, противностей й терпінь. Душа апостола відданого внутрішньому життю ті тягарі двигает з іншим успособленням, чим апостол, що внутрішнє життя занедбує. Без внутрішнього життя апостол скоро упадає на дусі, знеохочується до дальшої праці а цілий будинок його дотеперішної, нераз й дуже мозольної праці руйнується. Противно діється з правдивим апостолом, відданим внутрішньому життю. Йому якраз внутрішнє життя подає щит проти знеохоти й з невіри. Душа такого апостола підноситься за кождим неповодженням еше висше. Очевидно, що й для правдивого апостола неповодження в його праці є жерелом смутку для нього, але такий смуток не зменшує його запалу. Його кріпить, піддержує те сильне переконання, що коже неповодження, терпіння, спокійно переняте згідно з Божою волею, побільшує Божу славу та поступ в його власних чеснотах.

Вкінци внутрішнє життя є необхідною умовиною плодовитости зовнішнього апостоловання. Плодовитість зовнішнього апостоловання запевнив сам Ісус але тільки таким апостолам, що віддаються внутрішньому життю: »Хто пе-

ребуває в мені а я в нім, той приносить много плоду». (Ів. 15. 5.) Сі слова Ісуса Христа так обословує Св. Отець Пій Х.: »Щоби відновити всьо в Христі через апостольство чину, потрібна є ласка Божа, а апостол одержує її тільки тоді, коли є зєдинений з Ісусом. Тільки тоді, коли уформуємо Христа в собі, будемо могли легко віддавати Його родинам й суспільности. Всі про те, що беруть участь в апостольстві (роз. зовнішнім), мусять мати правдиву побожність (себто внутрішнє життя)«. (Енцикл. до італ. Єпископів з дн. 11. VI. 1905 р.).

Для підтвердження сеї правди, що плодовитість зовнішнього апостоловання залежить в першій мірі від внутрішнього апостоловання, вистарчить навести єще кілька прикладів з історії Церкви.

Св. Василій Великий був лиш кілька літ (8) Єпископом. В тих роках поконав він єресь, zorganizував монашество, та полишив діла, що перетрєвали століття. А все то були овочі не так вродженого таланту і енергії, як глибокого внутрішнього життя. Його апостольські труди, це овочі довгих літ молитви й покути.

Д. 6.